

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๔๐๕ (คร.๒)/๙๙๐๖

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล
เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

(๗) เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการพิจารณา

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิต
ของเกษตรกร

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายไตรรงค์ สุวรรณศรี) ขอเสนอโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอบรรษัทฯ ตามกำหนดในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๔ (๓).

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ ได้มีมติมอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายไตรรงค์ สุวรรณศรี) ประธานกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร รับเรื่องแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกร กรณีการปรับราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมีไปพิจารณาในรายละเอียดร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงบประมาณ เป็นต้น เพื่อให้การกำหนดแนวทางในการช่วยเหลือเกษตรกร กรณีการปรับราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมีเป็นไปอย่างรอบคอบและเหมาะสม แล้วให้นำเสนอคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่งในคราวประชุมครั้งต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

เนื่องจากขณะนี้เป็นช่วงเริ่มฤดูกาลเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยเฉพาะช่วงนาปี ปีเพาะปลูก ๒๕๕๔/๕๕ ซึ่งเกษตรกรมีความจำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเป็นจำนวนมาก ให้ทันกับช่วงระยะเวลาการเพาะปลูกภายใน ๔ เดือน แต่ราคากลางปุ๋ยมีแนวโน้มสูงขึ้นมากจนเป็นปัญหาด้านต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างไม่ถูกหลักวิชาการ จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

๓. สาระสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ สาระสำคัญ

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

/๓.๑.๑ หลักการ.....

๓.๑.๑ หลักการและเหตุผล

ปุ่ยเป็นรากอาหารที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืช แต่เดิมนั้นการทำการเกษตรอาจจะไม่จำเป็นต้องใส่ปุ่ย เนื่องจากสภาพทรัพยากรดินมีความอุดมสมบูรณ์ ประชากรยังมีน้อย และการเพิ่มผลผลิตทำโดยการขยายพื้นที่เพาะปลูก แต่ปัจจุบันมีการใช้ที่ดินอย่างเข้มข้น ใช้ที่ดินติดต่อกันมาเป็นเวลานาน โดยไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้เกิดปัญหาดินเสื่อมโทรม เกษตรกรจึงใช้ปุ่ยเคมีเพื่อเพิ่มธาตุอาหารให้พืช ซึ่งตามหลักวิชาการ การใช้ปุ่ยเคมีต้องสอดคล้องกับสภาพดิน ชนิดพืช เวลาที่พืชต้องการรวมทั้งวิธีการใช้ที่ถูกต้องด้วย แต่ปรากฏว่าเกษตรกรใช้ปุ่ยเคมีไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ประกอบกับปุ่ยเคมีที่ขายในห้องตลาดเป็นปุ่ยสูตรสำเร็จรูป จึงทำให้ต้นทุนการผลิตสูงเกินความจำเป็น ขณะนี้ราคาปุ่ยเคมีมีแนวโน้มสูงขึ้น ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของเกษตรกรและประเทศชาติ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีเพาะปลูก ๒๕๕๗/๕๘ จะต้องซื้อปุ่ยเคมีเป็นวงเงินประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท

ดังนั้นเพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ่ยเคมี และสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวนาปี จากการใช้ปุ่ยเคมีประมาณร้อยละ ๒๐ ของต้นทุนปุ่ยทั้งหมด โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ่ยตามศักยภาพของชุดดินและผลการวิเคราะห์ดินที่เป็นปัจจุบัน จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการใช้ปุ่ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร และเพื่อยกระดับองค์ความรู้ของเกษตรกรในเรื่องการจัดการดินและปุ่ย รวมทั้งทำให้การใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินเป็นไปอย่างยั่งยืน

๓.๑.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

- (๑) เพื่อให้เกษตรกรใช้ปุ่ยเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ
- (๒) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร
- (๓) เพื่อส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๑.๓ เป้าหมาย

- (๑) พื้นที่ดำเนินการ ทั่วประเทศ
- (๒) ชนิดสินค้า

ระยะแรกข้าวนาปี ปีการเพาะปลูก ๒๕๕๘/๕๙

ระยะต่อไป มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน ปาล์มน้ำมัน

และยางพารา

๓.๑.๔ การดำเนินงาน

(๑) กรมส่งเสริมการเกษตร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ดำเนินการประชาสัมพันธ์โครงการ

(๒) กรมพัฒนาที่ดิน นำข้อมูลแผนที่ชุดดินพร้อมขอบเขตของตำบล เผยแพร่ สู่สาธารณะผ่านเว็บไซต์ เพื่อให้เกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องกับโครงการ สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว และนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน รวมทั้งให้หมอดินอาสา และ/หรืออาสาสมัครหน่วยราชการอื่น เก็บตัวอย่างดินและวิเคราะห์ดิน โดยใช้แผนที่ชุดดินและขอบเขตตำบล

(๓) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน และกรมวิชาการเกษตร นำข้อมูลผลการวิเคราะห์ดินไปกำหนดค่าแนะนำการใช้ปุ่ยสั่งตัดให้สอดคล้องกับศักยภาพและระดับความอุดมสมบูรณ์ของชุดดินหลักในแต่ละตำบล

(๔) กรมส่งเสริมการเกษตร.....

(๔) กรมส่งเสริมการเกษตร อบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยสั่งตัดให้กับเกษตรกร

(๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร รับสมัครเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

(๖) กรมการค้าภายใน องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และ/หรือ ผู้นำเข้า/ผู้ผลิตปุ๋ย ดำเนินการนำเข้า/ผลิตปุ๋ยสั่งตัด และกระจายปุ๋ยสั่งตัดไปยังพื้นที่เป้าหมาย

(๗) กรมวิชาการเกษตร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ตรวจสอบคุณภาพและปริมาณปุ๋ยสั่งตัดที่จุดกระจายในพื้นที่ที่กำหนด

(๘) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดการด้านสินเชื่อ และกระจายปุ๋ยสั่งตัดสู่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ โดยเกษตรกรจะได้รับเงินช่วยเหลือค่าปุ๋ยเฉลี่ย ๑.๕๐ บาทต่อ กิโลกรัม ทั้งนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจะเป็นผู้รับภาระไปก่อน

(๙) สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามและประเมินผลโครงการ

๓.๔ งบประมาณ วงเงินประมาณการ ๓,๕๐๐ ล้านบาท โดยให้เบิกจ่ายตามจ่ายจริง ประกอบด้วย

(๑) ระบบจัดหาและกระจายปุ๋ยสั่งตัด

เป็นเงินชดเชยเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เป็นค่าส่วนต่างราคาปุ๋ย ประมาณการ ๑,๐๐๐ ล้านบาท ดำเนินการโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๒) ระบบสนับสนุนวิชาการและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการบริหารจัดการเป็นเงินจ่ายขาดในการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการค้าภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประมาณการ ๕๐๐ ล้านบาท

๓.๕ หน่วยงานรับผิดชอบ

(๑) กรมการค้าภายใน องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดหาและกระจายปุ๋ยสั่งตัด

(๒) กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย สนับสนุนวิชาการ

๓.๖ ระยะเวลาดำเนินงาน ๓ ปี (เดือน พฤษภาคม ๒๕๕๔ – เมษายน ๒๕๕๖)

๓.๗ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(๑) ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปี ๒๕๕๔/๕๕ ได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของต้นทุนปุ๋ยทั้งหมด

- (๒) ผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๕
- (๓) ลดการเกิดโรคและแมลงศัตรูพืชในการผลิตข้าว ประยุตค่าใช้จ่าย การใช้สารเคมี
- (๔) สุขภาพของเกษตรกรและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น
- (๕) สร้างองค์ความรู้การจัดต้นและปุ๋ยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

๓.๒ ข้อเท็จจริง

๓.๒.๑ ปริมาณการใช้ปุ๋ยในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นจาก ๕.๓๖ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๒ เป็นปริมาณการ ๕.๕๑ ล้านตันในปี ๒๕๕๘ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๘ ซึ่งข้าวนาปี มีปริมาณการใช้ปุ๋ยมากกว่าชนิดพืชอื่นๆ และคาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๕๙ มีปริมาณถึง ๑.๖๒ ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔ ของปริมาณการใช้ปุ๋ยทั้งหมดในประเทศไทย รองลงมาเป็นยางพารา ๑.๓๙ ล้านตัน เรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕.๑ และข้าวนาปรังมีการใช้ปุ๋ย ๐.๔๒ ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๙ เป็นต้น

๓.๒.๒ ในรอบการเพาะปลูกปี ๒๕๕๘ ประมาณความต้องการใช้ปุ๋ยในข้าวนาปี (เดือน พฤษภาคม - สิงหาคม) มีมากถึง ๑.๕๐ ล้านตัน หรือร้อยละ ๙๒.๗ ของปริมาณการใช้ปุ๋ยทั้งหมดสำหรับการปลูกข้าว โดยเฉพาะในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ คาดว่ามีความต้องการใช้ปุ๋ยเคมีถึง ๐.๖๙ ล้านตัน ซึ่งเป็นเดือนที่มีความต้องการใช้ปุ๋ยสูงสุด

๓.๒.๓ สัดส่วนของต้นทุนปุ๋ยเคมีปี ๒๕๕๗ พบร่วมต้นทุนปุ๋ยมีสัดส่วนถึงร้อยละ ๑๙ ของต้นทุนการผลิตข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีต้นทุนปุ๋ยเป็นร้อยละ ๒๑ ของต้นทุนการผลิต และปาล์มน้ำมันมีต้นทุนปุ๋ยเคมีสูงที่สุดถึงร้อยละ ๔๑ ของต้นทุนการผลิต ซึ่งปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีในอันดับสูงสุด รองลงมาคือข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และข้าวนาปี

๓.๒.๔ ขณะนี้ราคาปุ๋ยเคมีมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นมาก เฉลี่ยร้อยละ ๑๕-๓๕ เมื่อเทียบกับราค้าช้อปขายที่ผ่านมา เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและราคาน้ำมันในตลาดโลกที่มีแนวโน้มสูงขึ้น อาทิ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร อังกฤษ ฯลฯ ราคาเดิมเฉลี่ยทั่วไปที่หน้าโรงงาน ๑๑,๐๐๐ บาทต่otัน ราคาใหม่ที่ขอปรับสูงขึ้นเป็น ๑๓,๕๐๐-๑๔,๒๐๐ บาทต่otัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕-๓๐ ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จาก ๑๔,๐๐๐ หน้าโรงงาน เป็น ๑๕,๖๗๑-๑๖,๓๔๒ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕-๑๙ และสูตร ๑๖-๒๐-๐ จากราคา ๑๑,๕๐๐ บาทต่otัน เป็น ๑๓,๓๔๕-๑๓,๘๗๘ บาทต่otัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐-๑๒ เป็นต้น

๓.๒.๕ ในอดีต แม้ราคาปุ๋ยเคมีจะสูงขึ้น แต่เกษตรกรยังมีพฤติกรรมในการใช้ปุ๋ยเคมีเท่าเดิม และมีแนวโน้มเพิ่มปริมาณการใช้ปุ๋ยต่อไร่ โดยหวังว่าจะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ถึงแม้จะต้องมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้นก็ตาม ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นของเกษตรกรส่วนใหญ่ที่มีการใช้ที่ดินอย่างเข้มข้นติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ทำให้ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

๓.๒.๖ ตามหลักวิชาการ การใช้ปุ๋ยต้องเป็นไปตามสภาพของดิน ชนิดพืช เวลา และวิธีการ ตามที่พึงต้องการ แต่การใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ถูกต้อง ทำให้ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรสูงเกินความจำเป็น เกิดปัญหาทั้งด้านผลผลิต การระบาดของโรคแมลง และผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เมื่อผลผลิตที่เกษตรกรได้รับไม่เพิ่มขึ้นตามที่ต้องการ เกษตรกรยังใช้ปุ๋ยเคมีเพิ่มมากขึ้น และเมื่อราคากลับสูงขึ้น ต้นทุนการผลิตก็เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจของเกษตรกรและประเทศไทยอย่างมหาศาล

๓.๒.๗ ศาสตราจารย์ทัศนีย์ อัตตะนันทน์ และคณะ ได้ทำการศึกษาวิจัยโครงการบูรณาการเพื่อลดต้นทุนการปลูกข้าว ในเขตชลประทานภาคกลาง ผลจากการศึกษาพบว่า เมื่อเกษตรกรใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗ ในขณะที่ต้นทุนค่าปุ๋ยเคมีลดลง ๒๔๑ บาทต่อไร่ เมื่อคิดราคาปุ๋ยเมื่อเดือน มกราคม ๒๕๕๐ ค่าสารเคมีกำจัดศัตรูพืชลดลง ๑๙๘ บาทต่อไร่ ค่าเมล็ดพันธุ์ลดลง ๙๑ บาทต่อไร่ รวมต้นทุนการปลูกข้าวลดลง ๕๑๐ บาทต่อไร่ต่อฤดูปลูก ทั้งนี้หากเกษตรกรผู้ปลูกข้าวภาคกลางในพื้นที่ ๑๐ ล้านไร่ ซึ่งปลูกข้าวปีละ ๒ ครั้ง ใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ จะทำให้ต้นทุนการปลูกข้าวลดลงโดยรวมประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หากเกษตรกรที่ต้องการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ จะทำให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพมากขึ้นและลดต้นทุนการผลิต ซึ่งการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์มี ๓ ขั้นตอน ได้แก่ (๑) ตรวจสอบชุดดิน (๒) วิเคราะห์ดิน (pH, N, P และ K) และ (๓) ใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ตามคำแนะนำ นอกจากนี้เกษตรกรสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองในทุกขั้นตอน

๓.๒.๘ รายงานการประเมินผลโครงการส่งเสริมและขยายผลการลดต้นทุนการผลิตข้าว ๒๐ จังหวัดในเขตชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปี ๒๕๕๒ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบร่วมกระบวนการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรต้นแบบในหลักสูตรการลดต้นทุนการผลิตข้าวมี ๔ เรื่อง ได้แก่ การจัดการเมล็ดพันธุ์ข้าว การปรับปรุงบำรุงดิน การบริหารศัตรูพืช และการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ สรุปว่าการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีที่เกินความจำเป็น และเกษตรกรได้รับความรู้และมีการตรวจวิเคราะห์ดิน คิดเป็นร้อยละ ๗๘ ของพื้นที่ทั้งหมด แต่การส่งเสริมให้ใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากหาแม่ปุ๋ยในพื้นที่ยาก เกษตรกรจึงใช้ปุ๋ยสูตรเทียบเคียงกับปุ๋ยสูตรสังเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ ซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวในส่วนปัจจัยการผลิตได้ประมาณ ๑๑๐ บาทต่อไร่ต่อฤดูปลูก

๓.๒.๙ การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสังเคราะห์ของรัฐบาล ได้มีการหารือกับกลุ่มสมาคมผู้ประกอบการผลิตและค้าปุ๋ยเคมีแล้ว ซึ่งยินดีให้ความร่วมมือที่จะร่วมดำเนินการ

๓.๓ ข้อกฎหมาย

การดำเนินโครงการเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๐ ในกรณีปุ๋ยสังเคราะห์เป็นปุ๋ยสูตรใหม่ จะต้องขึ้นทะเบียนปุ๋ยสูตรใหม่กับกรมวิชาการเกษตร

๔. ผลกระทบ

๔.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๔.๑.๑ ลดต้นทุนการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนานปี ปี ๒๕๕๔/๕๕ ได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของต้นทุนปุ๋ยทั้งหมด

๔.๑.๒ ผลผลิตของเกษตรกรเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๕

๔.๑.๓ สร้างเสถียรภาพความมั่นคงด้านเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศไทย

๔.๑.๔ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านราคานิติสารโลก

๔.๒ ด้านสังคม

๔.๒.๑ สร้างองค์ความรู้การจัดการดินและปุ๋ยตามหลักวิชาการ

๔.๒.๒ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ด้านการผลิตข้าว และสร้างความมั่นคงด้านอาหารของประเทศไทย

๔.๒.๓ ศูนย์ภาพของเกษตรกรดีขึ้น

๔.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๓.๑ ลดการใช้สารเคมีกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

๔.๓.๒ ระบบปันเวครมีความสมดุล

๕. ค่าใช้จ่ายและเหล่งที่มา

๕.๑ งบประมาณ วงเงินประมาณการ ๓,๕๐๐ ล้านบาท โดยให้เบิกจ่ายตามจ่ายจริง ประกอบด้วย

๕.๑.๑ ระบบจัดหา และกระจายปุ๋ยสั่งตัด รายการงบอุดหนุน และงบค่าใช้จ่ายอื่น เพื่อเป็นเงินชดเชย ช่วยเหลือเกษตรกร และค่าส่วนต่างราคาปุ๋ยเคมี ประมาณการ ๓,๐๐๐ ล้านบาท ดำเนินการโดย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

๕.๑.๒ ระบบสนับสนุนวิชาการและประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการบริหารจัดการ รายการงบดำเนินการ เพื่อเป็นเงินจ่ายขาดในการดำเนินงานของกรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมการข้าว กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมการค้าภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อื่น ๆ ประมาณการ ๕๐๐ ล้านบาท

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๖.๑ เห็นชอบโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร

๖.๒ เห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดเพื่อลดต้นทุน การผลิตของเกษตรกร

๖.๓ กรณีการปรับราคาจำหน่ายปุ๋ยเคมี ให้คณะกรรมการตามข้อ ๖.๒ ไปดำเนินการ ปรับราคาให้เป็นไปด้วยความเหมาะสม และรายงานให้คณะกรรมการรับทราบ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ ดังนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการ

นโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร

สำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี

โทร. ๐๒-๒๘๘๔๒๔๗

โทรสาร ๐๒-๒๘๘๔๐๔๐